

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KUFA

Marcelina Jarnuszkiewicz

Czy wiecie, że specjalistyczna nazwa psiego pyszcza i angielska nazwa filiżanki mają ten sam źródłosłów? I to wcale nie dlatego, że już od najdawniejszych czasów na dworach królewskich pozwalano ulubionym pieskom nurzać nosy w filiżankach ze śmietanką... KUFA w podstawowym, dziś już niemal nieużywanym znaczeniu, to 'duża beczka'. KUFA jako termin kynologiczny i łowiecki to 'pysk psa' (inaczej 'trzewioczaszka'). Dawniej wyraz KUFA używany był również obelżywie jako określenie kogoś dużego i grubego (tak jak do dziś: gruba beczka, gruba beka) albo jako prostackie, a nawet wulgarne określenie ludzkiej twarzy (tak jak do dziś: pysk czy ryj). Psia KUFA zawdzięcza nazwę skojarzeniom psiego pyska z kształtem beczki: idealny pysk „psa rasy szlachetnej” (jak niegdyś określano psa myśliwskiego) miał być „mocny, pełny i podługowany”, a więc mieć mniej więcej beczkowate kształty. KUFA – beczka – była kiedyś również miarą objętości. Używano nawet słowa PÓLKUFEK jako jednostki miary równej połowie KUFY. I polska KUFA, i niemiecka die Kufe (najpewniej będąca bezpośrednim przodkiem naszej KUFY), i włoska coppa, i francuskie coupe, i angielskie cup są spokrewnione z łacińskim słowem cupa, cupae 'wielka beczka na wino, kadź'.